

Samenvatting Soortenstandaard Roek

Deze samenvatting geeft de belangrijkste punten uit de Soortenstandaard Roek, die is opgesteld in het kader van de Flora- en faunawet. Op 1 januari 2017 is de Flora- en faunawet vervangen door de Wet natuurbescherming. De provincies gebruiken voorlopig nog de soortenstandaards als richtlijn. Op den duur vervangt BIJ12 (de uitvoeringsorganisatie van de provincies) deze soortenstandaards door *factsheets*. Regelink Ecologie & Landschap stelt te zijner tijd ook van deze *factsheets* overzichtelijke samenvattingen beschikbaar.

Voor aanvullende informatie raden wij aan de soortenstandaard zelf te raadplegen.

1. Ecologische informatie

De roek behoort tot de kraaiachtigen. Het verenkleed is geheel zwart, met een purperen glans. De snavel is grijszwart en is slanker en puntiger dan die van een zwarte kraai. Kenmerkend voor adulte roeken is de naakte, grijswitte snavelwortel die tot het oog reikt.

De roek is een omnivoor, maar eet vooral ongewervelden die in de bodem leven, zoals wormen, emelten, engerlingen en kevers. Daarnaast eet de roek ook zaaigoed (zaden, granen) en vruchten.

De roek is een kolonievogel. De koloniegrootte in Nederland ligt gemiddeld rond de zeventig paren. De trend is dat roeken in toenemende mate in kleine kolonies gaan broeden. De nesten bevinden zich meestal in clusters van hogere bomen van 15-25 meter hoogte. De minimale nesthoogte bevindt zich op 7 meter boven het maaiveld in stevige takvorken.

In maart en april worden circa drie tot zes eieren gelegd. De eieren worden door het vrouwtje in ongeveer 18 dagen uitgebroed. De jongen verlaten na ongeveer 35 dagen het nest. Als koloniebroeder met een vrij gering reproductievermogen is de roek bijzonder kwetsbaar.

In Nederland komt de roek vooral in het noorden, oosten en zuiden algemeen voor. Het zwaartepunt ligt in de laaggelegen delen van de zandgronden en in rivier- en beekdalen in Oost- en Zuid-Nederland. De roek leeft vooral in gebieden die bestaan uit vochtige gras- en bouwlanden met verspreid staande clusters van bomen, maar ook in parklandschappen en parken aan de randen van dergelijke gras- en bouwlanden.

De aanwezigheid van geschikte broedlocaties (hoge bomen) en mogelijk ook de afwezigheid van grote predatoren zoals de havik, maakt de bebouwde kom een geliefde broedlocatie. Ongeveer 40 procent van de kolonies in Nederland bevindt zich binnen de bebouwde kom.

Gebruikte en verlaten broedkolonies van roeken kunnen gebruikt worden als broedlocatie door andere vogelsoorten, zoals de ransuil en boomvalk. De afwezigheid van broedactiviteit van een roek

in een in onbruik geraakte roekenkolonie houdt niet per definitie in dat er geen andere beschermde natuurwaarden aanwezig zijn.

2. Bescherming

Roeken mogen het hele jaar door niet worden gedood of verontrust; nesten en voedselgebieden zijn jaarrond beschermd. Ook in perioden waarin de dieren niet aanwezig zijn, mogen zulke plaatsen niet ongeschikt gemaakt worden of verloren gaan. Om dit te voorkomen kan in bepaalde gevallen gewerkt worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Als te verwachten is dat een ingreep de vogels zelf of hun nesten of leefgebied zal verstoren, moet een ontheffing Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Deze ontheffing wordt verleend als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan en de ingreep een wettelijk erkend belang dient. Vooraf moet vrijwel altijd onderzoek plaatsvinden naar de situatie ter plekke.

3. Onderzoek

Aanwezigheid van de roek kan door een deskundige op het gebied van roeken worden vastgesteld aan de hand van drie gerichte veldbezoeken in de periode van 15 februari tot en met half juli. Tenminste één veldbezoek, maar bij voorkeur minimaal twee, moet uitgevoerd worden in de periode 15 april – 10 mei met een tussenperiode van minimaal tien dagen.

4. Beschermingsmaatregelen per activiteit

Ingrepen die nadelig kunnen zijn voor de roek, zijn onder andere:

- kap van bomen;
- aanleg bedrijventerrein, stads- of dorpsuitbreiding, aanleg recreatieterrein of bos;
- aanleg of verbreding infrastructuur.

Om negatieve gevolgen van ingrepen te voorkomen moet bij voorkeur buiten de meest kwetsbare periode gewerkt worden. Werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden in de periode augustus – januari. Zo nodig kunnen vooraf voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat roeken tot broeden kunnen komen.

Bij de voorgenomen aantasting van een kolonie van minder dan tien nesten moeten alle nesten verplaatst worden. Bij de voorgenomen aantasting van een kolonie van meer dan tien nesten moeten tien (indien aanwezig meerjarige) nesten verplaatst worden. De nieuwe locatie moet worden vastgelegd in een roekenbeschermingsplan en/of bestemmingsplan waarin het behoud van de

nieuwe locatie, zowel de voortplantingslocatie als het bijbehorende, functionele leefgebied, voor minimaal tien jaar geregeld is.

Aantasting van leef- en foerageergebied kan gemitigeerd worden. Dit kan door, voorafgaand aan de start van de activiteiten, maatregelen te nemen die het aanbod en het functioneren van vervangende plekken waar genesteld of gevoerageerd kan worden garanderen.

Het kan noodzakelijk zijn om een ecologisch werkprotocol op te stellen, waarin wordt afgesproken dat een deskundige op het gebied van roeken de werkzaamheden begeleidt, en dat genomen maatregelen worden gemonitord.